

Nro. 31.

A' FELS. AUSTR. CSASZÁR, ES AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL.

Indült Bétsből, Kedden Aprilis 18-dik napján,
1809-ik elztendőben.

B é c s .

Közönségesséttel (Manifestum).

Ncha a' Posoni Békesség kötésnek minden fontos határozásóiból nyilvánosan kitettzettek azok a' szerentsétlen környülállások, mellyek ő Császári Felségét arra kötelezték, hogy Monarchiája azon izempillantati szükségének minden egyéb tekinteteket utánna tegyen: tsakugyan meg nem tagadtatott azen Kötésnek végrehajtatasában még is az a' szoros lelkiismereteség, a' melly szerezént ő Felsége eleitől fogva örökké azon törekedett, hogy egyszer felválolt kötelefségeinek eleget tegyen.

Azok a' Tzikkelyek, mellyek Áustriára terhés áldozatokat és érezhető lemondásokat vetettek, megszorítás, 's kifogás nélkül telyesítették. Tsak azok nem mentek vagy telyességgel soha, vagy leg alább igen önkényfzerént való és káros változások, vagy pedig hofzízás és fáradságos alkudozások után, 's rész fzerént tsak ujjabb áldozattételekért, tökéletességre, a' mellyek Áustriának könnyebbségére voltak intéztetve.

Ezen Alkúnak azon feltételei között, mellyek a' Császári Usvarnak, az ő Princzeinek, vagy az ő alattvalóinak javokat illették, alig töltetett-bé egy, a' maga egész kiterjedése fzerént, a' határozott időben, és a' Részeseknek valóságos meg elégedésekre.

Sem ő Császári Fő Hertzegsége az akkori Saltzburgi Választó Fejedelem, sem ő Császári Fő Hertzegsége a' Német Rend Nagymestere, hozzá nem juthattak a' nékiek ígértetett birtokokkal és jövedelmekkel való telyes éléshez.

Ő Királyi Fő Hertzegségének a' Breiszgau akkori Landgrófnak, a' Kötés nyilvánosságos feltételei fzerént, elveszett birtokait és jövedelmeit, telyes betsek fzerént ki kellett volna pótolni. Ezen meghatározott ígéletnek egy, vagy más módon lehető vágrehajtatása végett tétetett minden próbák gyümöltstelenek voltak; sőt az a' végre gyakran meg ujjittatott alkudozások alatt úgy nyilatkozott ki a' dolog, hogy a' Frantzia Kabinétumnok soha nem volt az a' célja, hogy ő Királyi Fő Hertzegségét tsak részenként is kielégíttse; 's az ő Császári Felsőge Ministerei nem egyszer kéntelenítették meg bántással szemlélni, azt, hogy a' Császári Ház béli Princzeknek leg igazságosabb kívánságaik, tsak mint

semmi jó móddal való megfontoltatást nem érdemlő tárgyak, úgy vétettefsenek-fel.

E' volt minden egyéb panaszoknak is a' sorsok, a' mellyek a' Császári alattvalóknak vagy a' Császári Kassáknak meg sértettetikért tétettek. A' kötés' irásainak kitseréltetések napjától fogva nem kellett volna semmit kéntelenségből adni; negyven millió Frankoknak kész lefizetése által minden hátra lévő haditartozásoknak meg kellett volna szüntetődni. A' fizetés meg történt: hanem a' réménlett könnyebbség elmaradott. Egy részről a' Frantzia seregeknek tartatásokra, minthogy azok a' Frantzia magazinumok, mollyek kevéssel az előtt az országnak költségén gazdagon meg töltettek vala, hirtelenül meg üressültek, ujjabb élelemadás kívántatott terhes módon: más részről sok hasznos portékák, mellyek mint az ő Felsege kéttiségen kívül lévő tulajdonai a' kölömbkülömb általengedett tartományokban, az egygyezés szerént való visszafizetetésnek feltétele alatt az ujj Birtokosoknak hogyattattak, fizetetlen maradtak. Az ezen két tekintetben vallott kár, hufzonnégymillió forintokra telt; minden az eránt való iparkodás, hogy visszafizettefsék, hijába való volt.

Ö Császári Felsege azonközben mind ezeket a' megbántatásokat mind pedig ezen kárvallást, bár mi érezhetők lehettek is, szenvedéssel elhalgatta volna, tsak hagy az ily sok áldozatok által tökéletlefségre vitetett békefségnek fő célját ezen az árron elérni lehetett volna. Meg nem zavartatott tsende fségben, magát egészfszen népe boldogításán, a' belső adminisztrációnak szerentsés folyásán, 's az ujj veszedelmeknek a' czállal meg egygyező oltalomkéfszületek által való elhárittatásokon való gondoskodásra el-

szánhatni — vala az ő Császári Felsége hivánsága, e' vala az ő Felséges igazságos reménsége. Ezt a' békefséges plánumot minden úton módon semmivé ten- ni — vala, a' Posoni békefségtől fogva a' jelen lévő fzempillantatig eltölt idő alatt, a' Frantzia Ország- lófszék' fzünet nélkül való iporkodása.

Az Austriára nézve felváloltatott békefséges tzikkelyek közzül Frantzia ország' részérül még tsak egy is végre nem hajtatott vala, és már ujj kivánsá- gok által a' leg kedvetlenebb értekezésekre vonatta- tott vala ő Felsége. Azt kívánták, hogy a' Velentze és az Adriai tenger másik partjain lévő tartományok között való katonai közösülésnek előmozdittatása végett a' Frantzia seregeknek a' Csaszári Státusokon fzabad általmenetel engedtefsék, még pedig nem tsak a' jelen lévő fzempillantatra, hanem úgy, hogy az, mint örökké tartó régula, forma fzerént való Egy- gyezés által is meg erőssittefsék. Ezen kivánságnak, a' leg helyesebb ellenvetések, mellyek rész fzerént a' Velentze ezelőtteni állopotjából, a' melly ilyen elsőségi just magának soha sem nem nyert sem nem kívánt, rész fzerént az Austriai Littoralén lévő éle- lemnek dolgában telyefséggel nem gazdag tartomá- nyoknak állopotjokból, rész fzerént abból a' vezede- lemből vétettek, hogy hasonló kivánságokra más fzomszéd Státusoknak is alkalmatosság adódna, tétettek ellenébe: de sem el nem fogadtattak sem meg nem hal- gattattak. A' Napoleon Császár egyfzer kimondott akarátja — a' nagyobb rosszakra való mutatás, ab- ban az esetben, ha ezek készséggel nem tellyesit- tetnének — az a' fenyegetődzés, hogy a' hadakozás ismét elkezdődne, és a' határ-tartományok azonnal elfoglaltatnának — ezek valának azok az ellenekáll-

hatlan Argumentumok a' mellyeknek minden ellenmondás helytadni kéntelenített; ennél egyebek, sem ezen sem a' későbbi minden értekezésekben, a' Frantzia Kabinétum részéről soha elő nem fordúltak.

(Folytatása következni fog).

* * *

Az Első Tábori Tudósítás, melly a' Cs. K. armadiától érkezett, a' M. Kurir 30. dik darabjának 456-öik levelén talaltatik — most itt következik —

A' Második Hadi Tudósítás, a' Cs. K. armadiától: —

„A' fő hadi szállásról Ó. Öttingenből, Aprilis 12. dikén 1809. ben.

„Az armádia 11. dikbén a' már előadatott úton, a' Vils és Iser vizei felé előnyomul.

„Az idő felette rossz volt, és a' seregek, az esztendőnek ezen részében szokatlan sanyaruságokat, szembetűnő vidámsággal szenvedték.

„E' hónap' 10. dikén délelőtti 11 órakor, F. M. L. Dedovich bément Passauba. Az ellenség magát visszavonta, hanem seregeinknek sebes előnyomulások által egy Frantzia Juzsinör-tiszt és 8 sántzásók (sapörök) elfogattattak. Egy Frantzia Generális csak nagy bajjal menekedhetett meg és vehette be magát a' felső várba. F. M. L. Rosenberg, a' negyedik sereg vezére, ezen erősséget félkerette, a' melyre a' hadi szokás szerént megtagadó válasz adatott.

„A' Passau lakosok a' magok jó hazafiai gondolkodásukat, a' mi hozzájuk való bemenetelünknek alkalmatosságával nyilatkoztatott örvendezés

által halhatóképpen kiműtatták. A' Generalissimus Károly ő Császári Fő Hertzegségétől a' Német nemzethez intéztetett Irást azonnal kinyomtattatták, és abból két ezer nyomtatványokat a' falusi nép között kiofztattak, hogy abban is elevenüljön-fel és táplálódjon, a' Német Birodalom magában való fennállása eránt az érzékenység.

* * *

Egy igen érdeemes, tudós és itt mindenek előtt nagy tekintetben volt, uralkodó Fejedelméhez, 's Hazájához fedhetetlen hivséggel viseltetett nagy Hazánkfia, Méltos. K é l e r Z s i g m o n d Cs. Kir. Tanátsos Ur, és az ide való fellyebb idéző Törvényfzéknek (Forum Apellatoriumnak) egyik itilő Birája, néhány hólnapig tartott, és semmi orvosló eszközknek nem engedett nyavalyájában, hasznos életének 62-ik esztendejében, tegnap esteli 6 és 7. óra-közt meg halálozott. — 'A kik ezen megbóldogúlt Hazánkfiát közelebről esmérték, az ő jószívűségét, a' törvény kiszolgáltatásában való egyenességét, 's felebaráti szerezetét elegendőképen magasztalni nem tudják — Leg nagyobb ditsiretére szolgál ez, hogy Ő a' pert soha hosszabítani nem kívánta, sőt inkább azon igyekezett, hogy a' perlekedőket egymáshoz meg engesztelvén a' költséges perlekedésnek végét szakassza — Oskoláinak végzése, 's Prokátori hivataljának Pesten egy néhány esztendő-kig való ditsiretes folytatása után, elsőben, a' Dunán innen való Kerületbéli Törvényes Széknek, azután a' Fels. Magy. Kir. Táblának Afsefsorává, végre néhai II. Leopold Császár és Király uralkodása alatt, az Alsó-Austriai Apellatorium Forum-

nak Tanácsosfává tétettetett, 's ezen végső Hivatkozásában meg is hólt.

Svéd Ország.

A' Helsingörből Mártzius 21-dikén indúlt tudósítások fzerént az nap három Svédok érkeztek Svéd országból békefséges zászlójú hojón a' Dániai parthoz. Ezek az ő országokban esen Történe-
tekről hoztak tudósítást a' Dániai Országlószékhez. Innen elsiettek Hámbug felé, a' hova 25-dikbén meg érkezvén, utjokat onnan is azonnal tovább vették Dresda felé. — Az országlásnak a' Király' nevében való folytatása, mint Királyi Helytertóság, a' Südermanlandi Királyi Hertzegnek ajánltatván 's az azt fel is válalván, ilyen Proclamatziót tétetett azonnal közönségessé. —“

„Mi Károly, Isten kegyelméből a' Svédok, Gothusok, és Wendusok Örökös Hertzegjek, Südermanlandi Hertzeg, Nagy Admiralis; etc., hírül adjuk: hogy, minekutánna az előfordúit történetek által ő Királyi Felsége olyan állapotba helyhezte-
tődött volna, hogy az ország' dolgait nem folytathattya. Mi, mint a' Királyi Familiában egyedül lévő telyes idejű Princz, arra indittattunk, hogy az Országlást, mint Királyi Helytartó (Reichsverweser) által vegyük, mellyet Mi a' leg főbb Felségnek zegedelmével úgy fogunk folytatni, hogy az ország a' belső és külső tsendességet ismét visszfa kaphassa, és a' régólta megakadott kereskede-
s és szorgatmatoskodás fel éledjen; a' melly mellett megváltozhatatlan akaratumk az, hogy a' dolgok' folytatását ezen principium fzerént kezdvén-el, azon

további eszközöket, mellyek a' Svéd nép boldogítására fognak czélozni, az Ország Rendeivel egygyütt intézzük el. Mi ehezképpest az ország minden lakosainak, a' szárazon és tengeren való hadi erőnek, valamint szintén minden rangú tiszteknek, parantsóljuk, hogy erántunk azzal a' hűséggel és engedelmességgel viseltessenek, mellyet tőlük a' jelen való időben a' mi tiszta czelosásunk 's önnön javok hatar nélkül meg kívánnak. A' mindenható Istennek oltalmába ajánlunk benneteket, különösen és kegyesen. A' Stockholmi kastélyban, Mártz. 13-dikán. 1809.

Másodszori Tudósítás.

A' Tekinetes Wattay Familia részéről jelentetik, hogy a' Tettes Pest Pilis és Solth Törvényesen egygyesültt Vármegyékben fekvő Kis Kövösi Uradalmához tartozó Ványi Puszta jövő 1810 Esztendei Sz. György Napjátúl fogva hat egy más után következő Esztendőkre Licitatio fzerint arendába ki fog adattatni. A' Licitatiónak Terminusa e' folyó 1809-dik Esztendei Pünkösöd havának 24-dik napjára Pomázra rendeltetett, a' kiknek tehát a' meg irtt Ványi Puztát arendába venni kedvek léfzen, azt előre tetzések fzerint meg vizsgálhattyák, 's ugy ofztán a' ki rendelt napon 's helyen jelenjenek meg.